

Ο ΕΛΛΗΝΟΙΤΑΛΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ 1940/41 ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Τα σκίτσα του Φωκίωνα Δημητριάδη στην εφημερίδα «Αθηναϊκά Νέα» κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο 1940/41.

Έρευνα-Παρουσίαση

Φώτης Χατζίδης

Τα παρακάτω αποτελέσματα υπό τον τίτλο «Τα σκίτσα του Φωκίωνα Δημητριάδη στην εφημερίδα «Αθηναϊκά Νέα» κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο 1940/41», αποτελούν υποενότητα του γενικού θέματος, υπό τον τίτλο «Ο ΕΛΛΗΝΟΙΤΑΛΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ 1940/41 ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ», το οποίο πρωτοπαρουσιάστηκε στην ιστοσελίδα

<http://rebetiko.sealabs.net/viewtopic.php?f=89&t=5372>

Στην συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζονται και σκίτσα που φέρουν την υπογραφή του σκιτσογράφου χωρίς η εφημερίδα να αναγράφει το όνομα του.

Ο Σκιτσογράφος Φωκίων Δημητριάδης (1894-1977), αδερφός του μουσικού Τέτου Δημητριάδη, εκτός των «Αθηναϊκών Νέων», σκιτσογράφησε και για λογαριασμό της εφημερίδας «Ελεύθερον Βήμα» του ίδιου ομίλου. Θεωρείτε ως ο σκιτσογράφος με τα περισσότερα σκίτσα κατά την διάρκεια του Ελληνοϊταλικού Πολέμου.

Ο Φωκίων Δημητριάδης συνέχισε να σκιτσογραφεί και μετά την είσοδο των Γερμανών στην Αθήνα. Γνώρισε μεγάλη επιτυχία σαν σκιτσογράφος τις επόμενες δεκαετίες.

Ακολουθούν τα σκίτσα του στην εφημερίδα «Αθηναϊκά Νέα» από την αρχή του 1941 μέχρι και την είσοδο των Γερμανών στην Αθήνα.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 1/1/1941

Αν και η εφημερίδα δεν σημειώνει το όνομα του Φωκίωνα Δημητριάδη, το σκίτσο φέρει την υπογραφή του.

ΠΡΩΤΟΧΩΡΝΙΑΤΙΚΟ ΔΩΡΟ

ΤΗΣ Κ. ΣΟΦΙΑΣ Κ. ΣΠΑΝΟΥΔΗ

Είπε το τσαρούχι. Τό γραφικό υπόδημα ανυψώθηκε τώρα σε σύμβολο, έγινε το πιο λυσιτελής σύμβολο, έριξε το στήθος κάθε Έλληνας. Αμίει τη φούντα του κρεμασμένου στα χρυσά πολύφωτα των αριστοκρατικών σαλονιών. Ρυζήσουν με την επιδειξί του να διεκδικήσουν τίτλους έθνικης τιμής, να πάρουν κάποια άχτιδα από τη λάμψη του. Τό τσαρούχι του Εύζωνου! Ποιά να είναι άραγε η προέλευσίς του; Οι έθνικοι ποιητάι της ρομαντικής γενεάς των Παράσχων, τραγουδίσαν τη φουστάνελλα των αγωνιστών του 21, μά δεν ψάλαν αντίξια τó τσαρούχι. Η δόξα του ηρωικού αυτού εμφήματος χρονολογείται από τους πολέμους του 12 και του 15. Στην εποχή αυτή τó τσαρούχι με τους αελλόποδας Εύζωνου αποκτά νέα δόξα. Γράφει υπέροχες έθνικες σελίδες στη παγκόσμια Ιστορία. Ο Εύζωνος με την άκρη της κοφτερής εξοφολόγης του χαράζει τα έθνια σύνορα της Ελλάδος. Σήμερα αποκαλύπτεται έκ νέου σαν ένα φλογερό μετέωρο, που θαυμάει όσους τολμούν να τον αντιμετωπίσουν. Θαυμάει και υψώνει τους έχθρους με την καταρτητή του ακτινοβολία. Ο Εύζωνος σήμερα σφραγίζει με την δαμάσκητη ανδροεία και την αρετή του τον ιερό μυστικισμό της Αγγλοελληνικής αδελφωσύνης της εξασταμένης από τó θαλερό αίμα των δύο λαών, που πότισε τó πειθό ευαίσθητο μέρος της πολεμικής ελληνικής γής. Τό τσαρούχι του γίνεται τó φλογερό δάβρο του ζωντανού αυτού ανδριόπου που καταπλήσσει με τó μεγαλείο του τόν κόσμου. Πετó στη φωτιά του πολέμου με τήν όρμη ενός έρωτόπαθου νέουπρος τή ζωή, πρós τήν χαρά της ζωής. Έχει φτερά! Σας έτυχε ποτέ να ιδήτε ένα Εύζωνο σκοτó να δηματιζή; Πραγματοπιειτí τόν στίχο τού ποιητή: «Et nème quand l'oiseau marche On sent qu'il a des ailes!»

Τό Εύζωνικό τσαρούχι, έχει φτερά. Μ' αυτά τά φτερά τά παλληκάρια της Ελλάδος ανεβαίνουν στις ακροκεραύνες κορυφές της ψυχικής ανδρείας και της αρετής. Μ' αυτά τά φτερά ζωτανεύουν τις στροφές των αθάνατων δημοτικών τραγουδιών μας. Μ' αυτά πραγματοποιούν τά περασμένα και τά τωρινά δράματα των μεγάλων ποιητών της Δύσεως που λάτρειψαν τήν Ελλάδα — Ιδέα μετ' τή φλόγα του πρώτου καημού κατά τή φράσι του δικού

μας έθνικού ποιητή — «Ποιά είναι δα, που τολμά να πάντα νέα κι' ελευθερία στη γη κάθε σκλαδιάς; — ρώχ τον α' Έλληνα» του ό Έλληνα ποιη-

σμο έδωσε από τή θεία σπείρα που έκλεψε απ' τούς ούρανούς. Τό χέρι αυτό έπλασε τις πρώτες φτερούγες που έσχισαν τούς αιθέρες, και που έλυωσε ό ήλιος τó Εύγενικό μυρωμένο κε-

Σας έτυχε ποτέ να ιδήτε ένα να δηματιζό; Τό χέρι αυτό τέντωσε γλυκοχάραμα της ιδέας, μέσας τή πρώτῃ χορδή της πρώτης στο σκοτεινιάσμα της δύσεως; Αυτό αρπάξε δυνατά τή αιώνω δόξα του Πηγάσου, αίνω ώδηγησε ψηλά, στίς ορφές! Τό χέρι αυτό ξαπλώησεν ήμερα περήφανα άπάνω σ' ό ήμογάλας προσέφαλο τι θρασσας που τó τριγυρίζε Φειτó στο ένα δάχτυλο θλόχρησ' αχτυλίδι τήν 'Αθήνα, στίς αλ σιδερένιο δαχτυλίδι τή πάη. Όλοι οι νοσταλγικοί χλέχναυ κατεβαίνουν σέ προσόν' για να φιλήσουν αυτό ό ζι τ' άθανάτος. Έτι, σαρανταδύο στροφές, αφωχμένες από ιερό

λυρισμό, διαδηλώνει ό ποιητής τή λατρεία του πρós τήν 'Ελλάδα: «Μόνο τ' όνομά της, είναι άρκετó να ξαναδόση τήν πίστι, τόν παροξυσμό της ηρωικής όρμης, τά δρογία των μεγάλων θριάμβων, τή λαμπράδα της ιδέας! Ποτέ ή κακία δράκαινα δεν θά κατορθώση να πνίξη τó θεογέννητο αυτό παιδάκι του παραμυθιού... Θά ζήσωμε και θά πεθάνωμε για τήν 'Ελλάδα!»

Αν ζούσε σήμερα ό Ροσταν, θά συντόνιζε νέους ύμνους για τó Εύζωνικό τσαρούχι, τó σύμβολο της Εύψυχίας των σημερινών πολεμιστών της Ελλάδος. Γιατί τó κόκκινο αυτό έμβλημα είναι ικανό ν' ανάψη με τή φλόγα του νέο ήφαιστειο ενθουσιασμού στις ψυχές των πιστών της 'Ελληνικής θρησκείας. Οι σύμμαχοί μας σήμερα τó κρεμούν στο λαιμό τους σέ μικροσκοπικό αποτύπωμα σαν ένα φυλαχτό, άλεξιτήριο των κινδύνων του πολέμου. Άλλοι τó φορούν επίδεικτικά έπάνω στο άμπέχωνό τους σαν παράσημο. Ζήτ' λοιπόν τó τσαρούχι! Τήν ήμερα αυτή της Πρωτοχωρνιαίας είναι τó πολυτιμότερο δώρο για όλους. Είτε από κοινό κόκκινο πετσί γίνεται, μικρό σύμβολο μιας μεγάλης ιδέας, είτε από πολύτιμο μέταλλο και σμάλτο, αντίκειμενο τέχνης και κόσμημα θαυμάσιο κι' ακριβό, τó τσαρούχι είναι πάντα ένα έθνικό κειμήλιο. Συμβολίζει τώρα μια δοξασμένη εποχή ψυχικής αναγεννήσεως και πρωτοπορείας. Κάποιοι Έλλην διωμήχανος είχαν τήν έμπνευση να στείλῃ στις δύο μικρές πριγκιπίσες της 'Αγγλίας από ένα ζευγάρι τσαρούχια. Ποιός ξέρει τί δυνείρα θά φούντωσαν μέσα στην παιδική τους φαντασία τά αγαπημένα αυτά σύμβολα της μακρυνης συμμάχου 'Ελλάδος... Τί θρυλικά άγνωστα τοπία, πόσες άναπολήσεις μαθημάτων κλασικής Ιστορίας και μυθολογίας. Φαντάζομαι πώς τά χαριτόβρυτα αυτά κοριτσάκια της βασιλικής οικογενείας, ανάμεσα στα τόσα παιδικά τους παπουτσάκια, θά διάλεξαν τά ελληνικά τσαρούχια για να τά τοποθετήσουν τή νύχτα των Χριστουγέννων μπροστά στο άναμμένο τζάκι, όπως τó θέλει ή καθιερωμένη άγγλική παράδοση για να τά γεμίση ό 'Άγιος με τά δώρα του. Τό φειντό δώμας δώρα που τούς επιφύλασσει τó ελληνικό τσαρούχι, θά είναι πολύ μεγάλο. Θά ξεπερνά κάθε παιδική προσδοκία. Θά είναι ή Νίκη. Τό ελληνικό τσαρούχι φέρνει τήν εύτυχία.

ΣΟΦΙΑ Κ. ΣΠΑΝΟΥΔΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 1/1/1941

Αν και η εφημερίδα δεν σημειώνει το όνομα του Φωκίωνα Δημητριάδη, το σκίτσο φέρει την υπογραφή του.

Ο ΝΕΟΣ ΑΜΛΕΤΟΣ

— Να ζῇ κανείς ή να μὴ ζῇ...

(Τοῦ κ. Φωκ. Δημητριάδη)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 5/1/1941

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΜΠΑΡΝΤΙΑ...

«ΟΙ 'Ιταλοί διηγώνίζοντο ποίοι νά παραδοθούν πρώτοι!...»

— Πότε, μωρέ φρατέλο, θαρθούν και έδω οι Έγγλέζοι νά γλυτώσουμε!...

(Τοῦ κ. Φωκ. Δημητριάδη)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 9/1/1941

Ἡ... παράτολμος ἐπιχείρησις τῆς Κινάρου

— Ἐρημο τὸ νησί, ναύαρχέ μου.
— Δόξα σοι ὁ Θεός!...

(Τοῦ κ. Φωκ. Δημητριάδη)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 12/1/1941

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 16/1/1941

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 19/1/1941

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 23/1/1941

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 27/1/1941

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΥΧΙΑΝ ΤΩΝ ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ

ΚΑΒΑΛΛΕΡΟ. — Αισθάνομαι ρίγη, Ντοϋτσε. Μοῦ φαίνεται πῶς κλονίζεται καὶ μένα... ἡ υἱεία μου!...
(Τοῦ κ. Φωκ. Ἀργυράκη)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 13/2/1941

ΑΠΟΚΡΗΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑΝ

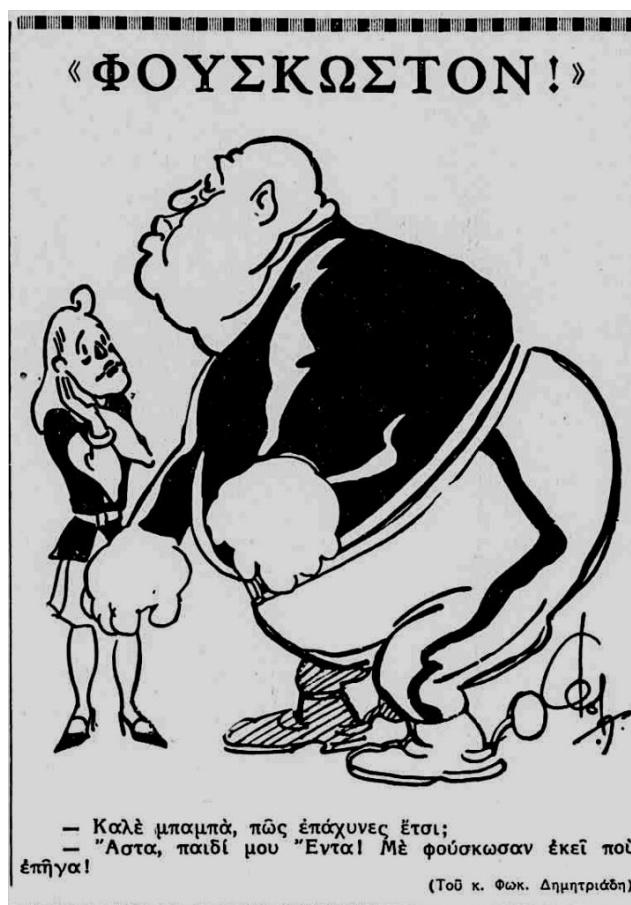

— Ὁ μόνος τρόπος νὰ γλυτώσουμε, κάρο μίο, εἶνε νὰ περάσουμε
γιὰ Αἰθίοπες!...
(Τοῦ κ. Φωκ. Δημητριάδη)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 2/3/1941

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 6/3/1941

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 18/3/1941

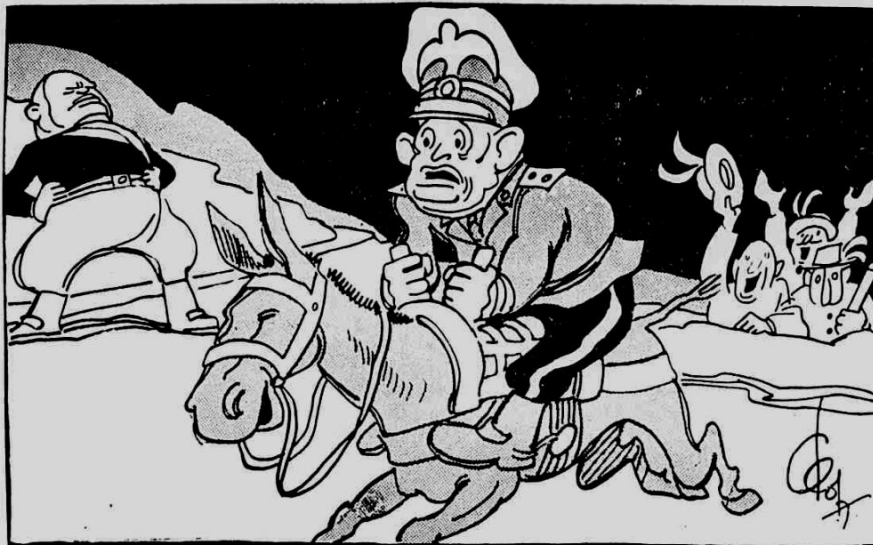

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 24/3/1941

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 25/3/1941

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΚΑΒΑΛΛΕΡΟ

ΤΖΕΛΟΖΟ. — Πανατίσα μου... στά μαλακά!...

(Το σ. π. Φωκ. Δημητριάδη)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 26/3/1941

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΝΕΑ

Ο θίασος της κ. Μαρίκας Κοτσικώλη ανέβασε χθές το νέο έργο των Χρ. Γιαννακοπούλου «Πολιμικές ειδήσεις» που είχε με έπικαιρος επιθεωρητής από 10 ανέτες πολυμικά και σατυρικά.

Το νέο έργο εμφανίζεται από τον θίασον του ημικρατικού θεάτρου με την αξίωσιν να χωράει εις τους θεατές δύο εύχρηστοι όρες με έπικαιρον και ζωντανόν ενδιαφέρον.

Πράγματι δι' το νέο έργο έχει πολλή χάρη και φινέττα χαρίζει δι' ο' ώριμες στιγμές συγκλήσεως και ο' άλλες εύθυμία με την σύντομα διαφόρων προσώπων και πραγμάτων.

Ίδιαίτως άρέσει το φινάλε της α' πράξεως όπου γίνεται «Συναγερμός εις τόν Όλυμπον» και όπου εμφανίζονται όλοι οι θεοί συσπείροντες τα πούρματα των Ίτωλών και τή έπακόλουθα της πολυμικής καταστάσεως.

Εις μίαν σκηνήν εμφανίζεται και ή κ. Μαρίκα Κοτσικώλη ή οποία με τόν κ. Λογοθετίδη ζωντανεύει τήν άνημπορονησία της μητέρας και τού πατέρα τού μαχητικού ήρώου τή ζωνταίνον τή παιδί τους.

Μία σκηνή διά τήν μητέρα τού παλαιστού έχει γράφει εις τή έργον και ή Κορνελάκης. Εμφανίζει μιά μητέρα που περιβάλλει σατοργικά μαζί με τή κορίτσια τού νηπιού της ένον νεαρόν Άγγλον άρραρόν που πέφτει μ' άδελφότητα στό μένος της. Ή σκηνή αυτή έχει πολλή αίσθημα και συγκλήσεως.

Οι εύχρηστοι «Πολιμικές ειδήσεις» διασπαύονται εις έξαιρετικόν ζωρότητα και έντονον παλμόν τή κεράζουσιν από τήν άφρον και έπιμελημένην έκτέλεσιν έκ μέρου των στελεχών της ημικρατικής σκηνής.

Η κ. Λύρα είνε συμπληθητική κομμά, ή κ. Ρίτα Μυράν παίζει με χάρη και εύγένεια, ή κ. Άρμένη ύποδαίνει μ' έντιμότητα τήν Αφροδίτην και ή έξ Φρόσω Κονόλα κατεχρηματορήθη εις τήν μητέρα

Ο κ. Βασίλης Λογοθετίδης ως Ζεύς εις τή φινάλε των «Πολυμικών ειδήσεων».

τού διαπλάσσει. Άλλά δι' κυρίως θέτω ζωή εις τή έργον είνε ή Λογοθετίδης. Κοντά του παίζουν και οι κ. κ. Γ. Παπαδό, Γιαννίδης, Ζαρκός, Γαλανός, Άδελφός κ. ά.

Εις τή εκτελεστικήν ή άλλον έδαφος χθές ή πρωτέρα της έπικαιρού ήθογραφίας Μπόγγρη—Χατζηποστολόου «Έφηλά στό Μέτωπον».

Τή νέον έλληνική έργον είνε θγαλμένο από τή πολυμική γεγονότα και προσφέρει εις άρισμένης σκηνής, ίδις περί τή τέλος της πρώτης πράξεως, ζωντανήν συγκλήσεως.

Η μουσική τού κ. Χατζηποστολόου έφέρει τήν σφοδρότητα τού δημιουργικού συνθέτου.

Ο θίασος με έτι κεφαλής τήν κ. Κατερίνα Άνδριόδη και τόν κ. Εμμένον Φόρον, που τή κοινήν έπαύση με άσπρίστησιν, παρουσίασιν ικανοποιητικά τή πολυμικήν αυτήν ήθογραφίαν.

Τήν Παρασκευήν, όρον 3ην γ. β. εις τή θέατρον «Ρίξιν έν» εισαφίς της 25ης Μαρτίου υπό της Περιφερειακής Διοικήσεως Άρρίων Πρωτευούσης της Ε. Ο. Ν. δι' έδαφς έπικαιρους πολυμική επιθεωρητής τού κ. Α. Άδελφός. Εις τήν έπιθεώρησιν μετέχουσιν τή μουσικήν και καλλιτεχνικήν τμήμα της Π. Δ. Α. Π. Εισόδος διά προσκεκλημένων.

Η Περιφερειακή Διοίκηση Άρρίων Άττικοβοιωτίας διοργανώνει καλλιτεχνικήν παράστασιν της οποίας οι εισπράξεις δι' διαπλάσσειν έξ όικολόγου όντων μαχομένων στρατιωτών μας, με έκτελεστές μέλη της Ε. Ο. Ν. τού νοτιού Άττικοβοιωτίας. Η παράστασις δι' έδαφς εις τή θέατρον Κοτσικώλη «Ρίξιν έν» 30ην Μαρτίου έ. έ., ήμέραν Κυριακήν και όρον 10.30 π. μ.

Η κ. Κατερίνα Άνδριόδη μετά τού θιάσου της δι' μεταβή σήμερα εις τή 14ον Στρατιωτικόν Νοσοκομείον πρὸς φουχαγωγίαν των εκεί νοσηλευμένων τραυματιών άξιωματικών και άσχιτών.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 26/3/1941

Αν και η εφημερίδα δεν σημειώνει το όνομα του Φωκίωνα Δημητριάδη, το σκίτσο φέρει την υπογραφή του.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 31/3/1941

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 7/4/1941

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 20/4/1941

Το τελευταίο σκίτσο του Φωκίωνα Δημητριάδη στα Αθηναϊκά Νέα πριν την είσοδο των Γερμανών στην Αθήνα.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΩΤΟΥ

Του συνεργάτου μας κ. ΦΩΚ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

Μιά από τις μεγαλύτερες άρε-
τες του ελληνικού λαού, που τον
έκανε να κρατήσει ανέπαφο τον έ-
θνισμό του, τη γλώσσα του, την
θρησκεία του και τις παραδόσεις
του μέσα σε τόσες θύελλες που του

Στον πρόχειρο έσανο...

έπεφλεαν η Μοίρα, είνε, ως γνω-
στόν, το φίλτρον τῆς οικογενειακῆς.
Ἦ σπογγή καί ἡ ἀγάπη μεταξὺ τῶν
μελῶν μιᾶς οἰκογενείας.

Ἄλλω, σέ γινώσκω πολύ περισσό-
τερο πολιτισμένους ἀπὸ τὴ μικρή
μας τὴν Ἑλλάδα, ὁ γινώσκω ὅταν τὸ
παιδί του μεγαλώσῃ, τὸ δίνει συ-
νίθεον στὴν τύχη του. Τὸ παιδί ὁ-
δισκορεῖ γιὰ τὴν τύχη ἢ γιὰ τὸ
δόμο που δὲ πάρουν τ' ἀδελφεία
του, μὲ τὴν δικαιολογία ὅτι δὲν εἶνε
αὐτὸ ὑπεύθυνον γιὰ τὴν γονιμότητα
τῶν γονέων του! Ὅσο δὲ γιὰ τὴν
ὑποστήριξιν τῶν γονέων ἐκ μέρους
τῶν παιδιῶν των... ἀλλοίμονο στὸν
γέρο που δὲν ἔχει ὁ ἴδιος φροντίαν

ἐγκρίαν γιὰ τὰ νεοάματά του.
Στὸν φτωχὸ μας τὸν τόπο τὰ
πράγματα συμβαίνουν τελείως δια-
φορετικά καὶ οἱ ἔνοχοι δὲν γίνονται
εὐαίσθητοί πού νὰ μὴ μᾶς ἐκπράσσουν
τὴν ἀπορία τους, ἀλλὰ καὶ τὸν θαυ-
μασμό τους γιὰ τὴν οἰκονομική
μας ἀλληλεγγύη.

Γάρα, μὲ τὸν κατακλυσμὸ που
μᾶς εὐχρίνε, μὴ νὰ ἀρετὴ ξεπύ-
δισε ἀπὸ τὴν ἀστερευμένη καὶ ἀγνή
καρδιά τοῦ λαοῦ μας. Ἡ ἀδελφω-
σύνη καὶ ἡ ἀδελφὴ ἀλληλεγγύη.
Εἶνε ἓνα φαινόμενο που τὸ βλέ-
πει κανεὶς κάθε μέρα, εἴτε στὴ
νοικοκυρὰ που δὲ μοιρασθῇ μὲ τὴν
γειτόνισσα, τὰ κομμάτια που ἀνεκτά-
λινε σὲ κάποιο τέμα, εἴτε στὸν
πρόχειρο έσανο μεταξὺ μικρῶν μα-
θητῶν, γιὰ νὰ ἐξαφαιλισθῇ τὸ πα-
κέτο ταιγάρων τοῦ δοξασιμένου ἐ-
σέδου.

Ὁ πρόλογος αὐτὸς ἔγινε γιὰ νὰ
πλασιάσῃ τὸ παράπονον τοῦ Ἀθη-
ναίου γιὰ ὅσα εἰς ἄραος του ἔγρα-
ψε προχθὲς στὰ «Ἀθηναϊκά Νέα»
ὁ ἐλκετός συνεργάτης ταν κ.
Σταυ. Σταυ. μὲ τὸ ἄρθρον του εἰς
τὸ παράπονον τοῦ ἐπαρχιώτου.

Καὶ τὸ παράπονον αὐτὸ μᾶς τὸ
έκανε γνωστός Ἀθηναῖος κατα-
στηματάρχης, καλὸς ἄνθρωπος κατὰ
πορὸς τὸ παγκάκι τοῦ Ζαππείου, μὲ
ἀδαιανὸ τὸ δίκτυ στὸ ἓνα χεὶρ καὶ
στὸ ἄλλο τὴν ἐφημερίδα.

— Δὲν ἔχει δίκαιον ὁ κ. Σταυ.
Σταυ. γιὰ ὅσα μὲς καταμαρτυρεῖ.
Δὲν ὑπάρχει κανεὶς που νὰ μὴν ἡ-
ναγκασθῇ τὴ φιλοξενία τοῦ χω-
ριοῦ μας καὶ τὴν ἐγκαταστάσῃ
του πρὸς τὸν ἐκδρομὴ τῆς Ἀθη-
νας, ὅταν ἐρχότανε εἴτε ὡς ἐλπί-
νωτής τοῦ θεσσαλικοῦ κάμπου εἴ-
τε ὡς ἐργολόγος τῆς Πασαλειῆς
ἀργίας καὶ πάσης σνομπαρίας.

Ἡ φιλοξενία, ὡς γνωστόν, δὲν
εἶνε προτέμνημα τοῦ Ἑλληνος, εἶνε
ἰδιότης.

Ἡ ἰδιότης ὅμως αὐτὴ ἐκδηλῶ-

νεται κάπως ἐνδεκάτοια ὅταν ἡ
ἐξοικιασθὴ βασίλειε στὸ σπίτι καὶ
ἡ ἀποθήκη εἶνε γεμάτη ἀπὸ τὴν
ἐσοδεία. Τότε θεοδαίως τὰ παιδιά,
που τὰ μάγουλά τους στάζουν αἶ-
μα, ἐρχονται γελαστά καὶ μᾶς
προσφέρουν γιὰ τὸ ταξίδι τῆς ἐ-

Καὶ τοῦ μένου ἀκόμη πέντε.

πιστροφῆς τὸ καλὸ καὶ μὲ τὸ περισ-
σευμα τῶν φρουτῶν τους καὶ μᾶς
φωτίζουν ὅλην μὲς! «Στὸ καλὸ!
Καὶ νὰ σὲ ἐσταθεύμε!»

Ἀλλὰ τί νὰ πῶ σήμερα στὸν
ἐπαρχιώτη, ἐγὼ που ἄφησα ἀπὸ
τὸ πρῶτὸ τὸ μαγαζί μου γιὰ νὰ
βοῶ κατὰ τὴν τομπή, ὁ γινώσκω
μου που ὑποφέρει ἀπὸ πρῶτων
ἀνάπτυξιν καὶ ὁ γινώσκω μου συνέ-
στησε, νὰ πρῶτος καθημερινῶς
κρίσει καὶ τῶς τῶς τὸν ἄνθρωπον
αὐτὸν. Τὸ δίκτυ μου ἐλπίετε, εἶνε
ἀδαιανὸ καὶ ἀδαιανὴ εἶνε ἡ καρδιά
μου γιὰ κάθε αἰσθήμα, γιὰ κάθε
ἐκδήλωσι! Ἀναγνωρίζω θεοδαίως
τὴν στενοχώρια τοῦ ἐπαρχιώτου

τοῦ ἐνδεκτοῦ συνεργάτου σας,
που δὲν εὐρίσκει τὰ πράγματα ὅ-
πως τὰ ἐπιθυμοῦσε στὴν Ἀθήνα.

Ἐχω ὅμως νὰ προσθέσω καὶ
κάτι ἄλλο.

Φοβοῦμαι ὅτι ἔπηρε τὴν κατὰ-
στασι πολλὸ μόνόπλευρον καὶ ὀρ-
κετὰ μεροληπτικὰ. Διότι ἂν ἐξή-
ταζε καλλίτερα τὰ πράγματα δὲ
ἐμαῖς ὅτι πολλοί, πέρα πολλοί
Ἀθηναῖοι προσέφεραν πολλὴν περὶ-
σσότερα ἀπὸ ἓνα καλὸ λόγο, μὴ
καλὴ συμπεριφορά, μὴ παρηγο-
ρία, μὴ συνιθροίαν.

Δὲν ἔχω τὴν τιμὴ νὰ γνωρίζω

τὴν κ. Σταυ. Σταυ. τοῦ ὁποῖου
οἱ ἀνταποκρίσεις μὲ τὰ χαριτωμέ-
να σκίτσα του τόσες φορές μᾶς
ἐκπαιδεύσαν καὶ ὁ ὁποῖος τῶς
ἐξοικιασθὴ μᾶς παρουσιάζεται μὲ τὴν
πάντα γεμάτη πικρίαν ἀντὶ τοῦ-
μου.

Ἐάν τὸν ἐγνώριζα δὲ τοῦ ἔλε-
γα ὅτι ὁ γειτόνός μου, νοικοκύρης
μὲ ἑξ παιδιά, ἐξοικιασθὴ ἐπὶ 12
ἡμέρας στὸ σπίτι του εἰκοσι συμ-
πατριώτας του ἀπὸ τὴν Ἰταλία
καὶ τοῦ μένου ἀκόμη οἱ πέντε.

Φαντάζεσθε θεοδαίως τι ἔγινε μέσα

στὸ σπίτι αὐτὸ ἀπὸ ὕπνον καὶ πρὸ
παντός ἀπὸ φαγητό! Ὅτι τοῦ ἔλε-
γα ὅτι ὁ γινώσκω μου καὶ γὰρ ἐμεί-
νανε σχεδὸν μόνο μὲ τὰ βούδια
που φοροῦνε, διότι ὅλα τὰ ἐξέδω-
με εἰς ἀγνώστους ἐσέδρους που ἔ-
πρεπε νὰ γινόντουσαν στὸ χωριὸ τους
μὲ πολλὰ κῆρα.

Εἰρωνεύθηκα ὁ καλὸς σας συ-
νεργάτης, τὸν καλὸ λεγόμενο κό-
σμο τῆς Ἀθῆνας γιὰ τὴ σνομπα-
ρία του. Τοῦ διαφεύγει ὅμως ἡ ἀ-
ποκάλυψι τοῦ πραγματικοῦ Ἑλλη-
να που ἔγινε στὸν κόσμον αὐτὸν,
μὲ τὸν πόλεμον. Διότι ἔπρεπε νὰ
γνωρίζῃ τίς ὑποσχέσεις που προσέ-
φεραν οἱ κῆρες τοῦ σοφιστῆ, τὸ
πᾶν καὶ Ζωνάρος στὰ νοσοκομεία
καὶ στὸ μέτωπο, προθυμοποιούμε-

νες νὰ ἐκτελοῦν καὶ τὰ πειρὸ θα-
ρεῖα καὶ ἀποκρουστικὰ καθήκοντα.
Καὶ ὅλα αὐτὰ χωρὶς νὰ περὶ-
μεν κομμιῶν ἀνταμοιβῆ, κανένα
εὐχαριστή. Πολλὲς ἀπ' αὐτὰς ἐ-
πλήρωσαν καὶ μὲ τὸ αἷμα τους τὴν
ἀφοσίωσιν τους καὶ γνωρίζω ἐγὼ

— Στὸ καλὸ καὶ νὰ σὰς ἐ-
ναθούμε.

μίαν που ὅταν τὴν ἀπέλυσαν ἀπὸ
τὸ νοσοκομεῖο που ὑπηρετοῦσε,
προσεβόθη ν' ἀναλάβῃ εἰς ἄραος
τῆς ἐξ' ὁρου ζωῆς, ἓνα πρῶματι
μὲ κομμένα τὰ χέρια. Καὶ τὸ παι-
δί αὐτὸ εἶνε ἐπαρχιωτὸ πούλο.

Ὅχι! Δὲν ἔχει δίκαιον νὰ πα-
ραπονήται ὁ ἐπαρχιώτης τοῦ κ.

Σταυ. Σταυ. Αὐτὰ μᾶς εἶπεν ὁ

γινώσκω μας καταστηματάρχης
καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ παράπονον τοῦ
Ἀθηναίου.

Φ. Δ.

[Σκίτσα τοῦ ἰδίου]

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΝΕΑ 15/5/1941

Το πρώτο σκίτσο του Φωκίωνα Δημητριάδη μετά την είσοδο των Γερμανών στην Αθήνα.